

تولید زعفران زیر سایه کم‌آبی

کم‌آبی اثری بر تولید زعفران ندارد. به گزارش دانشجو، علی حسینی، عضو شورای ملی زعفران با بیان اینکه ایران یک‌سوم ظرفیت و پتانسیل کشور زعفران تولید می‌کند، گفت: بنابر آمار سالانه ۳۰۰ تا ۴۰۰ تن زعفران در کشور تولید می‌شود، در حالی که با ۱۲۰ هزارهکتار سطح زیرکشت باید بالای هزارتن زعفران تولید کنیم و برای این میزان هزینه کارگری، نهاده و منابع آبی مصرف می‌کنیم، اما متأسفانه ضعف در آموزش موجب شده تا کمتر از این رقم باشد. حسینی با تأکید بر افزایش عملکرد در واحد سطح تصریح کرد: زعفران محصول کم‌آب است که نیاز آبی کمی دارد و نمی‌توان گفت وقتی خشکسالی است دیگر زعفران تولید نمی‌شود، حال اینکه خشکسالی تأثیر در درآمد کشاورزان دارد نمی‌توان انکار کرد؛ بنابراین تولید باید اقتصادی باشد. این مقام مسئول حداقل قیمت هرکیلو زعفران را ۸۰ تا ۹۰ میلیون تومان و حداکثر ۹۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان اعلام کرد.

بی میلی بانک‌ها به تسهیلات ساخت مسکن

بانک‌ها هیچ علاقه‌ای به ارائه تسهیلات ساخت ندارند. به گزارش باشگاه خبرنگاران، محمدرضا رضایی کوچی، رئیس کمیسیون عمران مجلس گفت: بانک‌ها هیچ علاقه‌ای به ارائه تسهیلات در حوزه مسکن ندارند، حتی برای واحدهایی که کمتر از ۲۰ درصد ساخت می‌شوند، تسهیلاتی ارائه نمی‌دهند. وی افزود: بانک‌ها به نوعی توجیه می‌کنند که چون متقاضی معرفی نشده، ما تسهیلات ندادیم. در حالی که متقاضی‌ها در بانک‌ها ثبت‌نام کرده‌اند. همچنین، در مورد ۱۵۰ میلیون دلار قبل از جلسه دوم، متوجه شدم که حدود ۴۰ تا ۴۰ درصد تعهدات انجام شده است. باید گزارشی مکتوب از نشست‌های قبل و عملکرد سرمایه‌گذاری بخش خصوصی دریافت کنیم. این مسئول در خصوص آخرین وضعیت پروژه‌های نهضت ملی مسکن اظهار کرد: ما نیاز داریم که به اصل مسئله توجه کنیم. باید به سمت تولید مسکن حرکت کنیم، چون هنوز به نسبت عرضه و تقاضای مسکن در کشور مشکل داریم.

افزایش ۱۵ درصدی بلیت قطار

ظرفیت حمل و نقل ریلی در ایام اربعین ۱۵ درصد افزایش می‌یابد. به گزارش دانشجو، جبارعلی ذاکری، مدیرعامل راه‌آهن کشور گفت: امروز نیز با شرکت‌های حمل‌ونقل مسافری کشور برای بازسازی و ورود ناوگان جدید، تفاهم‌نامه‌هایی به ارزش سرمایه‌گذاری حدود ۸/۹ همت به امضا رسید که این تفاهم‌نامه‌ها شامل ۲۶۷ واگن جدید خواهد بود. مدیرعامل راه‌آهن کشور ادامه داد: ورود این ۲۶۷ واگن جدید، حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد به ظرفیت صندلی‌های موجود شبکه ریلی کشور اضافه خواهد کرد. تفاهم‌نامه قبلی نیز منجر به ورود حدود ۱۰۰ دستگاه واگن مخزن دار به شبکه ریلی شده که اکنون در ترانزیت بارهای نفتی از اقلیم کردستان به افغانستان فعال هستند. مدیرعامل راه‌آهن با اشاره به افزایش ۱۵ درصدی ظرفیت حمل و نقل ریلی در ایام اربعین نسبت به سال گذشته، گفت: در مسیرهای منتهی به کرمانشاه، اهواز و خرمشهر قطارهای فوق‌العاده‌ای راه‌اندازی می‌شود.

بحران جدید برای صادرات نفت ایران؟

تحریم نفتی روسیه می‌تواند مشتریان سنتی ایران را به چالش بکشد

عکس: Bloomberg

آینده اقتصادی ایران مناسب نیست. تخفیف‌های بیشتر به معنای کاهش منابع درآمد کشور در شرایط تحریمی است و از دست رفتن مشتری‌های سنتی نیز می‌تواند تهدیدی برای تراز پرداخت‌ها و کاهش درآمد ارزی باشد. در اصل هر دو سناریو می‌تواند کاهش سودسازی ایران از طریق صادرات را در پی داشته باشد.

البته باید به این موضوع توجه داشت که تحریم‌های اتحادیه اروپا تنها بر انتقال نفت روسیه صرفاً به قیمت‌گذاری محدود نمی‌شود. به گفته باباخانی، تحریم اروپا شامل ردیابی ناوگان سایه روسیه است اما بسیاری از کشتی‌هایی که نفت ایران را حمل می‌کنند نیز در همین شبکه‌ها فعالیت دارند. از سوی دیگر کنترل بیمه دریایی و ردیابی نفتکش‌ها نیز به مرور پیچیده‌تر خواهد بود چرا که در این بازار تنها یک کشور تحریم‌ها را دور نمی‌زند. بسیاری از نفتکش‌هایی که در اصطلاح بازار به ناوگان سایه معروف هستند، جابه‌جایی نفت را به صورت پنهان و بدون تجهیزات ردیابی انجام می‌دهند اما با شرایط فعلی و افزایش نظارت‌ها و رصد مسیر کشتی‌ها توسط اروپا، هزینه انتقال و بیمه برای نفت ایران افزایش خواهد یافت، البته نباید از ریسک موجود در این شرایط غافل شد؛ ریسک برای خریداران نیز با توجه به این شرایط افزایش پیدا می‌کند و در نهایت تمامی این مولفه‌ها دست به دست یکدیگر می‌دهند تا میزان سود ایران حاصل از صادرات نیز کاهش یابد.

براساس اخبار غیررسمی مسیرهای صادراتی ایران که برای دور زدن تحریم‌ها استفاده می‌شود عمدتاً بر شبکه ناوگان سایه و دور زدن متعدد مسیرهای دریایی متکی هستند که اکنون با توجه به نظارت اتحادیه اروپا به صورت لحظه‌ای زیر ذره‌بین رفته‌اند. در این شرایط خریداران نفت ایران که عمدتاً آسیایی هستند مجبور هستند ریسک بالاتری را در خرید نفت ایران بپذیرا باشند و این عوامل در خواست تخفیف بیشتر یا در مواردی توقف خرید را در پی خواهد داشت.

افزایش وابستگی به چین

این تحریم‌ها باعث می‌شود که به مرور وابستگی میان روسیه و چین افزایش یابد، در اصل روسیه سعی می‌کند برای پرهیز از مشکلات ناشی از تحریم‌ها نفت خود را با قیمت‌های بسیار پایین‌تر به چین عرضه کند که این موضوع موقعیت ایران را برای فروش نفت به چین به خطر می‌اندازد و ممکن است در بلندمدت میزان خرید نفت توسط چین کاهش یابد. چین یکی از مهم‌ترین مشتریان نفتی ایران به حساب می‌آید. براساس آمار منتشرشده چین ۹۰ درصد از نفت ایران را می‌خرد و ایران نیز سهم ۶/۱۳ درصدی از نفت وارداتی چین دارد. در نیمه نخست ۲۰۲۵، چین روزانه ۱/۳۸ میلیون بشکه نفت از ایران وارد کرده در حالی که سال قبل این رقم ۱/۴۸ میلیون بشکه بود. نفت ایران با تخفیف ۵/۲ تا ۵/۳ دلار در هر بشکه نسبت

که در سایه رقابت نفت تخفیفی روسیه، بدون آنکه مستقیماً نامی از ایران بیاید، فشار دوباره‌ای متوجه کشور شده است؛ وضعیتی که می‌تواند منافع صادراتی ایران را در کوتاه‌مدت و میان‌مدت با چالش جدی مواجه کند.

اشباع بازارها با نفت ارزان

پس از آغاز جنگ اوکراین و تشدید تحریم‌های غرب علیه روسیه، این کشور برای حفظ سهم خود و باقی ماندن در بازارهای جهانی نفت به صدور نفت خام با قیمت‌های بسیار پایین‌تر به خریداران آسیایی چون هند، چین و ترکیه روی آورد؛ این در حالی است که ایران طی سال‌های گذشته با تشدید تحریم‌ها بخش عمده‌ای از صادرات نفت خود را به این بازارها منتقل کرده بود و اکنون به نظر می‌رسد که روسیه با نفت تخفیف‌دار و ارزان بازارهای آسیایی را به صورت قابل توجهی اشباع کرده و به نوعی به رقیب سنگین و قابل توجه ایران تبدیل شده است.

پس از تجربه این شرایط شاهد آن بودیم که روز جمعه تحریم‌های نفتی علیه روسیه آغاز شد. در همین راستا مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا اعلام کرد: اتحادیه اروپا یکی از قوی‌ترین بسته‌های تحریمی خود علیه روسیه را تا به امروز تصویب کرد. ما همچنان هزینه‌ها را بالا خواهیم برد تا توقف تجاوز تنها مسیر پیش روی مسکو باشد.

در ادامه نیز باباخانی در تحلیل خود می‌نویسد که روسیه برای دور زدن تحریم، نفت را با تخفیف سنگین به چین، هند، ترکیه و دیگر کشورها می‌فروشد؛ همان بازارهایی که ایران هم به آن‌ها وابسته است. این موضوع در بلندمدت می‌تواند کاهش حاشیه سود و درآمد‌های ارزان را حتی با ثابت بودن حجم صادرات در پی داشته باشد. در اصل روسیه با تخفیف بسیار ویژه و ارزان‌فروشی تبدیل به یک رقیب قدرتمند برای ایران شده است.

با توجه به این شرایط به نظر می‌رسد ایران برای صادرات بیشتر نفت، دو مسیر «تخفیف بیشتر» یا «از دست دادن بازارها» را پیش رو دارد. در اصل باتوجه به کاهش شدید قیمت نفت و ارائه تخفیف‌های ویژه توسط روسیه به نظر می‌رسد ایران برخی از مشتریان خود را از دست بدهد. حال باتوجه به این شرایط برای از دست ندادن مشتری‌ها لازم است یا تخفیف‌های ویژه‌ای به مشتری‌ها داده شود یا اینکه ایران نسبت به شرایط پیش آمده و کاهش قیمت‌ها بی‌توجه باشد و در نهایت به مرور و در بلندمدت بازارهای خود را از دست بدهد.

البته برخی از کارشناسان عقیده دارند که ایران بازارهای خود را از دست نمی‌دهد؛ چرا که روسیه توان تولیدی نفت بالایی ندارد و تنها به صورت کوتاه‌مدت می‌تواند به عنوان رقیب ایران در حوزه نفتی عمل کند و در بلندمدت مشکلی برای فروش نفت به وجود نخواهد آمد. با توجه به شرایط کشور هیچ‌یک از این دو سناریو برای

صادرات نفت به واسطه تحریم‌ها درآمد خالصی در پی ندارد؛ چراکه دغدغه‌های عملیاتی چون دسترسی به کشتی‌ها، بیمه معتبر در شرایط تحریمی، توقیف و هزینه‌های واسطه‌گری باعث می‌شوند که میزان درآمد نفتی ایران به صورت قابل توجهی کاهش یابد

رقیه ندایی

خبرنگار اقتصادی

تحریم‌های نفتی این‌بار به روسیه رسید و سقف قیمتی برای آن اجرا شد. بر همین اساس اتحادیه اروپا روز جمعه ۱۸ ژوئیه ۲۰۲۵، قوی‌ترین بسته تحریمی خود علیه کرملین را تصویب کرد که با کاهش سقف قیمت نفت دریایی روسیه به ۴۷/۶ دلار در هر بشکه رسید که پیش از این سقف پیشین حدود ۶۰ دلار بوده و هدف‌گیری بخش نفت، انرژی، حمل‌ونقل و مالی این کشور به حساب می‌آید.

علاوه بر کاهش سقف قیمت نفت، این بسته شامل منع معاملات مرتبط با خط لوله نورد استریم، ممنوعیت مبادلات مالی با ۱۰۵ نفتکش از «ناوگان سایه» روسیه، و هدف‌گیری چندین بانک چینی متهم به «کمک به دور زدن تحریم‌ها» می‌شود. برخی از فعالان حوزه نفتی عقیده دارند که این تحریم‌ها در میان‌مدت به زیان ایران تمام خواهد شد؛ چراکه قیمت نفت روسیه کاهش خواهد یافت و احتمالاً برخی از مشتری‌های نفت ایران به دنبال نفت ارزان‌تر به سراغ روسیه بروند. در مقابل گروهی از کارشناسان عقیده دارند باتوجه به اینکه این تحریم‌ها در اتحادیه اروپا دنبال می‌شود در نتیجه تأثیر چندانی بر بازار ایران نخواهد داشت.

اتحادیه اروپا و بریتانیا طی دو ماه گذشته تلاش کرده‌اند سقف قیمت تعیین‌شده توسط گروه هفت (G۷) را کاهش دهند، چراکه سقوط قیمت‌های آتی نفت باعث شده سقف ۶۰ دلاری عملی معنای نداشته باشد اما ایالات متحده با این اقدام مخالفت کرده و در نتیجه اتحادیه اروپا مجبور شده به‌تثابی پیش برود؛ هر چند به گفته تحلیل‌گران و معامله‌گران نفت، توانایی محدودی برای اجرای مؤثر این اقدام دارد. از آنجا که معاملات جهانی نفت عمدتاً با دلار انجام می‌شود و مؤسسات مالی آمریکا نقشی محوری در تسویه پرداخت‌ها دارند، اتحادیه اروپا نمی‌تواند با مسدود کردن دسترسی به تسویه دلاری، معاملات را متوقف کند.

این تحریم‌ها و محدودیت‌های صادرات نفت نه‌تنها برای روسیه بلکه برای سایر کشورهای صادرکننده نفت می‌تواند دردسرساز باشد. یکی از این کشورها ایران است، در اصل روسیه بخاطر افزایش صادرات، مجبور است برای دور زدن تحریم‌ها تخفیفات بسیار ویژه‌ای به مشتریان خود بدهد و باتوجه به اینکه تقریباً برخی از مشتریان نفت میان ایران و روسیه مشترک است به نظر می‌رسد با تخفیفات و امکانات ویژه برخی از مشتریان ایران به صورت موقت به جای ایران از روسیه خرید کنند که در نهایت، این موضوع باعث می‌شود که در میان‌مدت سود ایران حاصل از صادرات به صورت قابل توجهی کاهش یابد. بر همین اساس عبدالله باباخانی یکی از فعالان اقتصادی درباره تأثیر تحریم‌ها علیه روسیه عقیده دارد